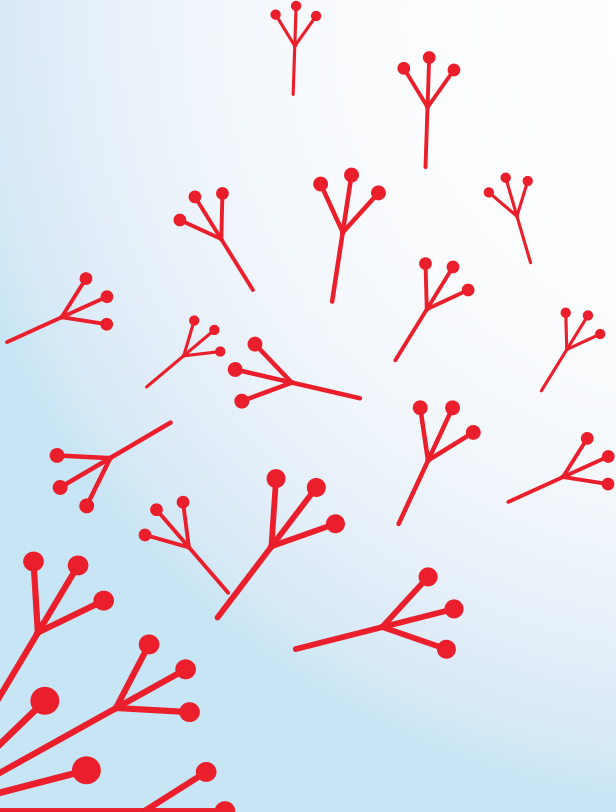

DESTEKLE
DEĞİŞTİR

2019 DESTEKLE DEĞİŞTİR İZMİR

12 AYDA NELER OLDU?

STK'LARIN GÜNCELLEMELERİ

TÜSEV
Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı
Third Sector Foundation of Turkey

Bu rapor, 13 Haziran 2019 tarihinde TÜSEV'in teknik desteği ile Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar Güç Birliği tarafından İzmir'de gerçekleştirilen Destekle Değiştir etkinliğine katılan STK'ların aldıkları desteklerle on iki ayda yürüttükleri çalışmalar hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır.

Başlarken

Türkiye’de bağışçılığın gelişmesi ve yaygınlaşması için farklı modellerin uygulanmasının önemli olduğuna inanıyoruz. Bu sebeple, “Giving Circle” olarak bilinen ve dünyanın farklı ülkelerinde başarıyla uygulanan uluslararası modelin Türkiye uygulamasını 2014 yılında “Destekle Değiştir” adıyla başlattık. İngiltere merkezli The Funding Network’ün (TFN) teknik desteğiyle hayata geçirdiğimiz bu kolektif bağış yapma modeli sayesinde, toplumsal değişime önem

veren bireyler, fon kaynaklarına erişimi kısıtlı sivil toplum kuruluşları (STK) ile bir araya gelerek sosyal değişim yaratan projelerini tanıma ve bu projeleri destekleme fırsatı yakaladılar.

2014, 2016, 2017 ve 2019 yıllarında TÜSEV tarafından İstanbul’da gerçekleştirilen beş Destekle Değiştir etkinliğinde sivil toplum kuruluşlarını tanımak ve bağışlarıyla destek vermek isteyen 400’den fazla kişi, 16 STK’nın projeleriyle tanıştı ve yaklaşık 300 bin TL’nin üstünde destek taahhüdünde bulundu.

TÜSEV'in, Destekle Değiştir modelinin yaygınlaşması amacıyla modeli uygulamak isteyen kuruluşlara verdiği teknik destek ile 2015, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında Ankara, Lefkoşa, İzmir ve İstanbul'da Destekle Değiştir etkinlikleri gerçekleştirildi. Bu etkinliklerde 300'den fazla kişi 12 STK'nın projeleriyle tanıştı ve 400 bin TL'nin üzerinde destek taahhüdünde bulundu. Destekle Değiştir etkinliklerinde bir araya gelen kişiler yaptıkları bağışlarla daha fazla etki yaratmanın yanı sıra, toplumsal sorunlar ve bağışçılık alanı hakkında da bilgi edindiler. STK'lar ise çalışmalarını hakkında daha fazla farkındalık yarattıkları gibi dinamik ve esnek bir fon kaynağına ulaşma imkânı buldular.

TÜSEV'in teknik desteğiyle düzenlenen ikinci Destekle Değiştir İzmir etkinliği, 13 Haziran 2019 tarihinde Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar Güç Birliği tarafından gerçekleştirildi. 105 kişinin katıldığı etkinlikte 87 kişi 3 STK'nın projelerine toplam 57.500 TL destek taahhüdünde bulundu. Bu raporda, projeleriyle etkinlikte yer alan Herkes için Turizm Derneği, Konak Mülteci Derneği ve Manisa Çölyak ve Organik Beslenme Derneği'nin aldıkları desteklerle etkinlik

sonrasındaki on iki ayda neler yaptıkları hakkında bilgiler yer alıyor. TÜSEV, Değişim için Bağış projesi kapsamında Destekle Değiştir etkinlikleri düzenlemeye ve modeli uygulamak isteyen kişi ve kuruluşlara teknik destek sağlamaya devam edecek.

Destekle Değiştir etkinliğinin İzmir'de ikinci kez düzenlenmesini sağlayan Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar Güçbirliği'ne, Destekle Değiştir etkinliğini Türkiye'ye uyarlama ve uygulama sürecinde tecrübe ve bilgilerini paylaşarak TÜSEV'e destek olan TFN ekibine, Türkiye'deki uygulamalarının başarılı bir şekilde yürütülmesi konusunda var gücüyle çalışan Destekle Değiştir Uygulama Komitesi üyelerine, hepimizin hayatına dokunan ve ilham veren projelerini sunan STK temsilcilerine ve sosyal değişimin gücüne inanarak özveriyle katkıda bulunan değerli destekçilere çok teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,
TÜSEV

İzmir Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar Güç Birliği'nden

1990 yılında İzmir Valisi Kutlu Aktaş'ın İzmir'de göreve başlamasının ardından eşi Tülay Aktaş, İzmir'de bulunan iş insanları ve eşleri, bürokrat kadınlar ve sivil toplum kuruluşlarının başkanları ile gerçekleştirdiği toplantılar ve çeşitli çalışmalarla sosyal sorumluluk projelerine ve kadınlar arası iletişime önem vermiş ve değer katmıştır. İzmir'de Tülay Aktaş'ın sonsuzluğa uğurlandığı günün hemen ardından, bu çalışmalarda kendisinin en yakınında bulunan kadınlar bir araya gelerek onu ve onun değerli anısını, duygu ve düşüncesini yaşatmak için "İzmir Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar Güç Birliği" adı altında bir platform oluşturarak bu birlikteliğe yarı resmi bir kimlik kazandırmışlardır.

İzmir Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar Güç Birliği; dil, din, etnik köken, yaş veya cinsiyet ayrımı gözetmeksizin herkesin sadece "insan" olduğu için değerli

olduğu fikrinden yola çıkarak, insanların fiziksel, sosyo-ekonomik, psiko-sosyal ihtiyaçlarını karşılamayı ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliğini sağlayarak bu dayanışmayı günbegün artırmayı hedeflemektedir.

Bu çalışmalarımız çerçevesinde, 2018 yılında ilkini gerçekleştirdiğimiz Destekle Değiştir İzmir etkinliğimizin 13 Haziran 2019 tarihinde, MaviBahçe sponsorluğunda Hayal Kahvesi'nde ikincisini düzenledik. İzmir Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar Güç Birliği olarak TÜSEV'in teknik desteği ile gerçekleştirdiğimiz gecemizde, Herkes için Turizm Derneği "Engelli Öğrenciymişim" projesini, Konak Mülteci Derneği "Yaratıcı Ev Atölyeleri" projesini, Manisa Çölyak ve Organik Beslenme Derneği "Sağlıklı, Eğlenceli ve Özgür Mutfaklar" projesini tanıtarak sosyal değişime katkıda bulunmak isteyen destekçilerle bir araya geldi.

105 kişinin katılımıyla gerçekleşen etkinlikte 87 kişi üç projeye toplam 57.500 TL destek taahhüdünde bulundu.

Destekle Değişir etkinliğinde bir araya gelen İzmirli yapıtları bağışlarla daha fazla etki yaratmanın yanı sıra, toplumsal sorunlar, bağışçılık ve gönüllülük alanları hakkında da bilgi edindiler. Sivil toplum kuruluşları ise çalışmalarını hakkında daha fazla farkındalık yaratma ve farklı bir fon kaynağına ulaşma imkânı buldular.

Öncelikle tüm TÜSEV ekibine, İzmir sivil toplumunun gelişimine ve tüm hazırlık süreci boyunca bizlere verdikleri destek ve ilgi için sonsuz teşekkürler. Ayrıca etkinliğimize geçen yıl katılarak STK'lara maddi destek veren ve bu yıl da maddi desteğini esirgemeyen Destekle Değişir modelinin yaratıcısı The Funding Network'ün Uluslararası Direktörü Eugenie Harvey'e çok teşekkür ediyoruz.

Bu yıl Destekle Değişir Uygulama Komitesi'nde yer alarak gerek proje önerisinde bulunan gerek projelerin seçim sürecine katılan ve etkinlik gecesi bizleri katılımcılarla buluşturan ekibimize de sonsuz teşekkürler. Son olarak tabii ki projelerini sunan tüm sivil toplum kuruluşlarına, değişim için attıkları bu adımda gösterdikleri performans ve yaptıkları çalışmalar için çok teşekkür ediyoruz.

Sadece destek verilen STK'ların değil, birer bağışçı olarak her birimizin güzel bir deneyim yaşadığımız ve hep birlikte verdiğimiz desteğin de değişimin bir parçası olduğuna inanıyoruz.

Saygı ve Sevgilerimizle,

Fatoş Dayıoğlu

İzmir Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar
Güç Birliği Dönem Sözcüsü

HERKES İÇİN TURİZM DERNEĞİ

BEN ENGELLİ ÖĞRENCİYMİŞİM PROJESİ

*“ALDIĞIMIZ DESTEKLERLE
DÜZENLEDİĞİMİZ KAMP
SONUNDA, KATILIMCILARIN
ENGELLİLİK BİLİNCİNE SAHİP
BİREYLER OLDUĞUNU VE
GELECEKTE DE İYİ BİR HAK
SAVUNUCUSU OLACAKLARINI
GÖRDÜK.”*

**Destekle Değiştir’de sunduğunuz
projenizin gelişim sürecini anlatır
mısınız? Proje hedeflerinin ne
kadarına ulaşabildiniz ve nasıl
sonuÇlar elde ettiniz? COVID-19
salgını ve salgının oluŐturduđu
durum çalıŐmalarınızı nasıl etkiledi?**

Topladığımız desteklerle görme engelli
üniversite öğrencilerine kamp ortamında

engelli hakları konusunda eğitim vererek, kendi haklarını savunmayı öğretmeyi hedeflemiştik. Bununla birlikte engelli sivil toplum örgütlerinde yer alması için çalışmalar yürütecektik. Hedeflerimiz doğrultusunda 2019 yılında kampımızı gerçekleştirdik. Kampa 22 görme engelli üniversite öğrencisi katıldı. Kamp katılımcısı öğrenciler için okullar açıldığında izleme faaliyetleri yürüttük.

Kampa katılan öğrencilerin bazıları kampa katılana kadar görme engelliler ile herhangi bir diyalogu olmamış, bazıları engelli haklarından habersizdi. Kamp sonunda görme engellilerle birlikte olmanın görme engelli bireye motivasyon ve güç kaynağı olduğunu ve haklarını öğrenmiş olmanın öğrencilik yaşamlarının düşündüklerinden

daha kolay geçeceği ümidini ortaya çıkardığını gözlemledik. Kamptan sonra öğrenciler buldukları üniversitelerdeki görme engelliler ile diyaloga geçip çeşitli etkinliklerde bulunmuş bazı öğrenciler de başta Herkes için Turizm Derneği olmak üzere engelli STK'larında görev aldılar.

Kamp katılımcılarından bir genç Herkes için Turizm Derneği'nin, iki katılımcı ise Eğitimde Görme Engelliler Derneği'nin komisyonlarına başkan olarak seçildiler. Bu seçimler, ilgili derneklerin kendi seçim süreçlerinden geçerek yapıldı. Kamp katılımcılarının kamptaki performansları ve kampta öğrendikleri bilgiler doğrultusunda kamp sonrası yaptığı çalışmalar seçilmelerinde etkili oldu. Ankara'da Ocak ayında yapılan Görme Engelli Bireylerin Cinsel ve

Üreme Sağlığı Eğitim modölu hazırlama toplantısına konuyla ilgisi olan katılımcıların toplantıya katılarak kendilerini ifade etmelerini istedik.

Projemizin 25 öğrenciyle gerçekleştirilmesini hedeflemiştik. Ancak 22 öğrenci kampa katılım gösterdi ve dolayısıyla sayısal hedefimize ulaşamadık. Bunun da nedenlerini kendi içimizde tartıştık: projenin süresi itibarıyla Haziran sonuna doğru duyuruya çıkmış olmamız, katılım gösterecek kişilerin yaz aylarına dair planlar yapmış olmaları nedeniyle katılım talebi azaldı. Bundan sonra düzenlemeyi düşündüğümüz kamplarda Nisan-Mayıs aylarında duyuru yaparak katılımcı sayısını artırmayı düşünürüz. Biz bu projeye ciddi deneyimler elde ettik. Bizlere bu

imkânı sağlayan sizlere teşekkür ederiz. 12 ay sonunda kamp katılımcılarının ciddi engellilik bilincine sahip bireyler ve gelecekte iyi bir hak savunucusu olduğunu gördük. Kamp katılımcılarından üç öğrenciye derneklerimizde yönetim kademesinde yer vererek deneyim kazanmalarını sağlayacağız.

BM Engelli Hakları Raportörü, Koronavirüs sürecinde engellilerin toplumun diğer bireylerinden daha fazla etkilendiğini belirtti. Kaçınılmaz olarak biz de ölkemizde birçok alanda herkesten daha fazla etkilendik. Üniversite öğrencisi olan kamp katılımcılarımız, üniversitelerin uzaktan eğitim sürecine geçmesiyle birlikte, kullanılan altyapıların engelliler için erişilebilirlik düzenlemeleri yeterince

yapılmadığı için ilk süreçte zorlandılar. Ancak katılımcıların özellikle kampta haklarını talep etmeye yönelik yöntemlere ilişkin eğitimler almış olması, süreci yönetmelerini kolaylaştırdı. Kurulan Whatsapp grubu aracılığı ile sorunların aktarılarak çözümü noktasında birlikte yöntemler de geliştirdiğimiz oldu. Koronavirüs sürecinde Whatsapp gurubunda çeşitli etkinliklerin ve eğitimlerin duyurusunu paylaşarak kamp katılımcılarının evde daha verimli zaman geçirmesini sağladık. Son olarak, bağışçılarımıza hem projede geldiğimiz noktayı anlatmayı, hem de gelecek dönem hedeflerimizi anlatacağımız bir bahar kahvaltısı yapmayı planlıyorduk. Koronavirüs süreci bu etkinliğimizi de engellemiş oldu.

Destekle Değişir yoluyla topladığınız destek, proje hedeflerinizi gerçekleştirme konusunda size nasıl yardımcı oldu? Proje için ek bir desteğe ihtiyaç duyduunuz mu ve bu desteği buldunuz mu?

Biz proje için toplamış olduğumuz desteği kamp katılımcılarının yol ve konaklama giderleri için talep etmiştik. Toplamış olduğumuz destekler projemizin gerçekleşmesine yeterli geldi ve ek bir kaynak aramadık.

Destekle Değişir etkinliğinde tanıştığınız destekçilerden etkinlik sonrasında destek aldınız mı, bu destekçilerden sizin için gönüllülük yapan veya aynı destekte bulunan oldu mu?

Etkinlik sonrası ek bağış almadık.

Bunu gerektirecek bir durum ile karşılaşmadık. Bundan sonraki projelerimiz için ilk önce destek talep edeceğimiz kişiler onlar olacaklardır.

Destekle Değiştir yoluyla aldığınız desteğin projenizin çözmeyi amaçladığı sorun ya da yaratmayı hedeflediğı değişim açısından önemi nedir?

Birçok görme engelli üniversite öğrencisi engelini kabullenememiş, haklarını bilmiyor. Biz projemizle, öğrencilerin engelleri ile barışık ve kendilerinin farkına varan güçlü bireyler olmasını istiyorduk. Bununla birlikte genç birer hak savunucusu olarak engelli derneklerinde yer almaları için de çalışmalar yapmak istiyorduk, çünkü mevcut engelli derneklerinin yöneticileri yaş itibari ile orta yaş gurubunda olup gençlerin taleplerinden uzaklar.

Başvuru yaptığınız tarihten bugüne Destekle Değiştir sürecini nasıl değerlendirirsiniz? Bu süreçte kuruluşunuzun ne tür kazanımları oldu?

Sunum yapmayı öğrendik, kaynak yaratma biçimleri hakkında fikir sahibi olduk ve derneğimize güven arttı, görme engelliler arasında ciddi farkındalık yaratmış olduk. Sorunsuz bir şekilde iki dernek ile iş birliği kurduk ve birlikte faaliyet yürütmüş olduk. Hala Eğitimde Görme Engelliler Derneğı ile çeşitli projeler planlıyoruz. Ayrıca buna benzer kampların lise düzeyindeki öğrenciler için de yapılabileceğini fark ettik. Farklı kentlerde yaşayan ilköğretimdeki görme engelli öğrenciler ve velilerinin katılacağı kamplara da ihtiyaç olduğu tespitini yapmış olduk.

KONAK MÜLTECİ DERNEĞİ

YARATICI EV ATÖLYELERİ PROJESİ

“DESTEKLE DEĞİŞTİR
KAPSAMINDA ALDIĞIMIZ
DESTEK UZUN SÜREDİR
GERÇEKLEŞTİRMEK İSTEDİĞİMİZ
ANCAK MADDİ İMKÂN
BULAMADIĞIMIZ KADIN
VE ÇOCUK ATÖLYELERİNİ
BAŞLATABİLMEMİZİ
SAĞLAYARAK, BUNDAN
SONRA DA DERNEK YERİMİZDE
BU ÇALIŞMALARIN DEVAM
EDEBİLMESİNE ZEMİN
HAZIRLADI.”

Destekle Değiştir’de sunduğunuz projenizin gelişim sürecini anlatır mısınız? Proje hedeflerinin ne kadarına ulaşabildiniz ve nasıl sonuçlar elde ettiniz?

Destekle Değiştir etkinliğinde destek aldığımız projemiz kapsamında, derneğimizin bulunduğu Basmane bölgesindeki hem mülteci hem de yerel kadınların bir gelir elde edebilecekleri farklı konularda 10 atölye çalışması gerçekleştirdik. File çanta yapımı, amigurumi, buzdolabı magneti, zehirsiz ev temizliği ürünleri ve zehirsiz kişisel temizlik malzemeleri yapımı gibi konularda düzenlediğimiz atölye çalışmalarının

her bir oturumuna ortalama 15 kadının katılımı sağlandı. Atölye çalışmalarına hem mülteci hem de yerel kadınların katılımı; sosyoekonomik açıdan dezavantajlı durumda bulunan hedef kitlemizin maruz kaldığı sözel ve davranışsal dışlanma ile mücadele edilmesine katkı sağlamıştır. Aynı zamanda atölye çalışmaları sırasında hedef kitlemiz ile yapılan görüşmelerde aldığımız geri bildirimler doğrultusunda; yürüttüğümüz atölye çalışmalarının kadınların ev ortamı dışına çıkarak sosyalleşmeleri ve güçlü yönlerinin farkına varmaları yoluyla psiko-sosyal açıdan iyilik hallerine katkı sağladığından söz edebiliriz. Destekle Değiştir’de aldığımız destekler ile dernek yerimizde çocuklara yönelik atölyelerin gerçekleştirilebileceği bir odanın hazırlanması sağlandı. Kadınların atölye çalışmalarına katıldıkları sırada çocuklarına yönelik olarak da hazırladığımız bu odada yine 10 farklı konuda atölye çalışması

düzenlendi. Bu atölye çalışmalarından bazıları ritim, resim, seramik, çocuk edebiyatı atölyeleridir. Çocuklara yönelik düzenlediğimiz bu atölye çalışmaları, evde çocukların bakımından sorumlu olan annelerinin atölye çalışmalarına katılımını kolaylaştırdı ve aynı zamanda çocukların zihinsel ve psiko-sosyal gelişimlerine katkı sağladı. Ek olarak, hem kadınlara hem de çocuklara yönelik düzenlenen atölye çalışmaları özellikle mülteci kadın ve çocukların Türkçe dil becerilerinin gelişmesine de fayda sağladı.

COVID-19 süreci ise, her sivil toplum kuruluşu gibi derneğimizi de pek çok açıdan etkiledi. Bu dönemde özellikle yüz yüze yürüttüğümüz çalışmalara bir süre ara vermemize neden oldu. Ancak, diğer yandan hedef grubun ihtiyaçlarındaki değişimler göz önünde bulundurularak kültürel etkinliklere ara verdiğimiz bu

dönemde ihtiyaç sahibi ailelerin kira ve temel ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik dayanışma faaliyetleri yürüttük. Korona günlerinin yarattığı işsizlik nedeniyle mülteci ve yoksul vatandaşlara yönelik kira destek dayanışması başlattık. Bu dayanışmada kiralar doğrudan kiracıların hesabına yatırılacak. An itibariyle bağışçılardan birkaç kişi destekledi, sayının artmasını bekliyoruz.

Destekle Değiştir yoluyla topladığınız destek, proje hedeflerinizi gerçekleştirme konusunda size nasıl yardımcı oldu? Proje için ek bir desteğe ihtiyaç duyduunuz mu ve bu desteği buldunuz mu?

Destekle Değiştir kapsamında aldığımız desteğin, planladığımız tüm atölye çalışmalarını yürütmek için yeterli olduğunu söyleyebiliriz. Aldığımız destek sayesinde dernek yerimizde çocuklara yönelik atölye

çalışmalarının yürütülebileceği bir oda hazırlanarak, oyuncak gibi malzemeler satın alındı. Kalıcı bir çocuk odasının hazırlanması, Destekle Değiştir sürecinin bitmesi ile birlikte, bu alanda çocuklara yönelik pek çok çalışmanın yürütülmesine imkân sağlayacak. Yine bu destekler yoluyla hem kadınlara hem de çocuklara yönelik yürüttüğümüz 10'ar atölye çalışması için malzemelerin temin edilmesi sağlandı.

Destekle Değiştir etkinliğinde tanıştığınız destekçilerden etkinlik sonrasında destek aldınız mı, bu destekçilerden sizin için gönüllülük yapan veya aynı destekte bulunan oldu mu?

Söz konusu çevrelerden yeniden herhangi bir maddi destek almadık.

Destekle Değiştir yoluyla aldığınız desteğin projenizin çözmeyi amaçladığı sorun ya da yaratmayı hedeflediğı değişim açısından önemi nedir?

Yürütölen atölye çalışmaları süreç içinde, Basmane bölgesinde yaşayan benzer sosyoekonomik sorunlara sahip hem yerel hem mülteci kadınlar ile çocukların birbirlerini daha yakından tanımalarına imkân sağladı. Bu yolla, birbirleri hakkındaki olumsuz ön yargılardan bir kısmının temelsiz olduğunu görmelerine ve birtakım ayrımcı söylem ve davranışlarını azaltmalarına zemin hazırladı. Yine özellikle kadınların güçlü yönlerini fark etmeleri ile özgüvenlerinin güçlenmesine katkı sunuldu.

Ek olarak, atölye çalışmaları sırasında gönüllü olarak destek sunan atölye yürütücülerimizin mülteci konusunda duyarlılıklarının arttığını, mahalledeki hem yerel hem de mülteci kadınlar ile çocukların yaşamakta oldukları sosyoekonomik sorunlar konusunda atölye çalışmaları haricinde de gönüllü olarak dayanışma faaliyetleri düzenlediklerini ya da bu faaliyetlere destek sunduklarını gözlemledik.

Başvuru yaptığınız tarihten bugüne Destekle Değiştir sürecini nasıl değerlendirirsiniz? Bu süreçte kuruluşunuzun ne tür kazanımları oldu?

Destekle Değiştir kapsamında aldığımız destek uzun süredir gerçekleştirmek

istediğimiz ancak maddi imkân bulamadığımız kadın ve çocuk atölyelerini başlatabilmemizi sağladı ve bundan sonra da dernek yerimizde bu çalışmaların devam edebilmesine zemin hazırladı.

Bu süreçte, başvuru formunu doldurduğumuz ilk andan itibaren dernekte yürüttüğümüz çalışmaların tanıtımı, bu amaçla kullanabileceğimiz yöntemler ve bağışçılara ulaşabilmek konusunda deneyimlerimizi artırdı. Aynı zamanda bu amaçlara yönelik sunum becerilerimizin arttığını söylememiz de mümkündür.

Etkinliğinin bizim için en büyük katkısı da; bağışçılara doğrudan ulaşabilmek ve etkinlik sırasında mültecilerin ve bölgedeki yerel halkın sorunlarını gündeme

getirebilmek, bu konuyla ilgili farkındalık yaratabilmek oldu.

Aldığımız destekler ise, çocuklara yönelik çalışmalarımızı yürütebileceğimiz kalıcı bir odanın hazırlanmasını sağladı ve aynı zamanda da hem çocuklar hem de kadınlara yönelik 10'ar atölye çalışmasını gerçekleştirmemize imkân sağladı. Son olarak, destekçilerimiz ile bundan sonra da iletişim kurarak gelecekte de destekleriyle benzer çalışmalar yürütebilmemizi sağlayacağına inanıyoruz.

MANİSA ÇÖLYAK VE ORGANİK BESLENME DERNEĞİ

SAĞLIKLI, EĞLENCELİ VE ÖZGÜR MUTFAKLAR PROJESİ

“PROJE SAYESİNDE TÜRKİYE’DE VE MANİSA YERELİNDE ÇÖLYAK FARKINDALIĞI GELİŞTİRİLDİ VE ÇÖLYAKLI BİREYLERİN VE YAKINLARININ BİR ARAYA GELEREK DAYANIŞMALARI SAĞLANDI.”

Destekle Değiştir’de sunduğunuz projenizin gelişim sürecini anlatır mısınız? Proje hedeflerinin ne kadarına ulaşabildiniz ve nasıl sonuçlar elde ettiniz?

6. ay raporunda belirttiğimiz çalışmalardan beri şu gelişmeler oldu:

- Salihli Ticaret ve Sanayi Odası Talat Zurnacı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’nde okuyan sağlık hizmetleri ve konaklama öğrencilerine

Sağlıklı Beslenme Çölyak Farkındalık semineri 12 Aralık 2019 tarihinde gerçekleşti,

- Sağlıklı, eğlenceli ve özgür mutfağımızda glutensiz ekler, kısır, tulumba tatlısı, somun ekmek, ev ekmeği, tatlı tuzlu kurabiye, kek, poğaçı ve simit atölyeleri ile 100 çölyaklının glutensiz mutfak becerisi artırıldı,
- Sağlıklı, eğlenceli ve özgür mutfaklarda çölyaklı çocukların derneğe ve mutfağa ait olma duygu ve isteklerini artırmak amacı ile her hafta cumartesi günü Akıl ve Zeka Oyunları eğitimleri düzenleme kararı alınarak eğitimlere başlandı,
- Elazığ ve Malatya depremlerinden etkilenen 4.000 çölyaklı bireye 2-4 Mart tarihlerinde sağlıklı, eğlenceli ve özgür mutfağımızda eğitim alan çölyaklılar ile birlikte glutensiz ürün yaparak deprem

bölgesindeki çölyak derneklerine ve çölyaklılara dağıtılması için gönderildi. Yapılan bu çalışma TRT haber ve internet haberlerinde yayınlanarak Türkiye’de afetlerden etkilenen çölyaklıların glutensiz ürüne ulaşmasının imkânsız olduğu ve sağlıklı, eğlenceli ve özgür mutfaklar gibi uygulama mutfaklarının gerekliliği anlatıldı,

- Sağlıklı, eğlenceli ve özgür mutfak, çölyaklıların glutensiz mutfak becerilerini artırmanın yanında çölyak için savunuculuk merkezi haline getirildi. Savunuculuk mutfağının ilk misafiri 22 Şubat tarihinde Yunussemre Belediye Başkan Yardımcısı oldu. Sağlıklı, eğlenceli ve özgür mutfakta yapılan savunuculukla belediyeden sosyal tesiste yer tahsisi, gıda desteği ve düzenli bağış sözleri kazanımları elde edildi,

- Celal Bayar Üniversitesi Rektörüyle görüşülerek çölyaklı üniversite öğrencileri için ayrı bir glutensiz mutfak oluşturulmasına destek verildi. Çölyaklı öğrenciler 11 Mart tarihinde sağlıklı, eğlenceli ve özgür mutfaklarda glutensiz workshop ile bir araya getirilerek Türkiye’ de ilk olan Glutensiz Yaşam Öğrenci topluluğu kurmaları sağlandı. 25 Mart tarihinde Manisa Celal Bayar Üniversitesi kampüsünde 500 kişiye sağlıklı beslenme ve çölyak farkındalığı semineri Rektörün katılımı ile planlanmıştı. Covid-19 pandemisinden dolayı iptal edilmek zorunda kaldı.

Covid-19 pandemisinden en çok etkilenen gruplar içerisinde çölyaklı bireyler yer alıyor. Kronik ve bağışıklık sistemini zayıflatması nedeniyle çölyak hastalığı olanlar büyük risk altındadır. 16 Mart itibarıyla dernek merkezimizi kapatma kararı aldığımız

için sağlıklı, eğlenceli ve özgür mutfaklar projemizin faaliyetlerden üç tanesini gerçekleştiremedik. Bunlar:

1. Görsel iletişim üretimlerinin ve sosyal medya yönetiminin yapılması,
2. Tarif Kitabı’nın hazırlanması,
3. Proje kapanış basın toplantısının düzenlenmesi ve sertifika töreni yapılması.

Projemizin kazançları arasında; yerelde yapılan haberlerin yanında ulusal basında (TRT Haber) projemizin eğitim haberi ile Türkiye çapında duyurulması sağlandı. Kamu ve özel sektörde proje tanıtımı ile güzel iş birliği çalışmaları oldu. Uygulama mutfağı çalışmalarımızda özel sektör (glutensiz gıda firmaları) ile iş birliği yapıldı. Sağlıklı, eğlenceli ve özgür uygulama mutfağımızda Türkiye’de ilk

olan ve yukarıda örneklendirdiğimiz çölyak savunuculuğunun yapılmasına başlandı. Pandemi sürecinde sağlıklı, eğlenceli ve özgür mutfaklar projesinin kazanımları olan proje uygulama tecrübesi, kurumsallaşma, olumlu kamuoyu oluşması sayesinde Mutlu Çocuklar projemize ulusal ve uluslararası bağış desteği aldık. Proje faaliyetleri sayesinde çocukların mutluluğu paha biçilemez bir hazineydi. Hazinenin kapısının anahtarı TÜSEV Destekle Değiştir bağışçıları oldular.

Destekle Değiştir yoluyla topladığınız destek, proje hedeflerinizi gerçekleştirme konusunda size nasıl yardımcı oldu? Proje için ek bir desteğe ihtiyaç duyduunuz mu ve bu desteği buldunuz mu?

Proje için farklı yerlerden ek kaynak ürettik. ABD'den Turkish Philanthropy Funds (TPF),

ulusal düzeyde de Eti, Dr. Oetker, Dolfin gıda ve Ots gibi özel sektör temsilcilerinden gelen destekler ile Manisa'da yaşayan 65 çölyaklı çocuğumuzu mutlu ettik.

Destekle Değiştir etkinliğinde tanıştığınız destekçilerden etkinlik sonrasında destek aldınız mı, bu destekçilerden sizin için gönüllülük yapan veya aynı destekte bulunan oldu mu?

Maddi olarak destek almadık ama gönüllük ve aynı destek sunan bağışçılarımız oldu.

Destekle Değiştir yoluyla aldığınız desteğin projenizin çözmeyi amaçladığı sorun ya da yaratmayı hedeflediği değişim açısından önemi nedir?

Projemizin amaçları ve değişimler; çölyaklıların dışarıda yiyemediği ürünleri

yapmalarına destek olmaktı. 10 glutensiz ürün yapma eğitimci, eğitimlerini aldı ve eğitimciler 100 çölyaklı bireyin dışarıda yiyemedikleri ekmek, simit, kek, börek, tatlı, kurabiye ve poğaçayı evde yapabilme becerisine sahip olmalarını sağladılar. Çölyaklı bireyler ve aileler için sosyal medya ağ iletişimi (network) imkânı sunmayı hedeflemiştik. Projemiz sayesinde sosyal medya araçlarından ulaşılma sayımızda artış görüldü. Proje faaliyetlerinin uygulanması, katılım sağlanması ve görüşlerin paylaşıldığı ortak iletişim ağı olarak Whatsapp grubu oluşturduk. Çölyaklı ailelerin mutfak deneyimlerini paylaşmaları için ortam yaratmayı amaçlamıştık. Proje sayesinde çölyaklı bireylerin ve yakınlarının glutensiz ürün hazırlama becerilerinin gelişmesi ve diğer çölyaklılar ile bir araya gelerek

dayanışmaları sağlandı. Bir ortak çalışma, öğrenme ve paylaşma alanı olan uygulama mutfağı ile birlikte üretme ve sosyalleşme ortamı yaratıldı. Çölyaklı çocukların aileleri ile birlikte mutfakta üretim yapmalarına fırsat yaratmayı hedeflemiştik; uygulama mutfağını tüm üyelerimizin kullanabilmeleri sağlandı. Çölyak farkındalığının artmasını amaçlıyorduk, proje sayesinde Türkiye’de ve Manisa yerinde çölyak farkındalığı sağlandı.

Başvuru yaptığınız tarihten bugüne Destekle Değiştir sürecini nasıl değerlendirirsiniz? Bu süreçte kuruluşunuzun ne tür kazanımları oldu?

Derneğimizin misyonu olan çölyaklıların hayatlarını kolaylaştırmayı başarmamıza katkı sağladı. Projemiz sayesinde kurulan ve çalışmaya başlayan uygulama mutfağında yapılan eğitimler ile çölyaklı bireyler ve ailelerinin sosyalleşebilecekleri bir ortam olmuş oldu. Birlikte olmanın verdiği duygu ile yalnız olmadıklarını anlama şansları oldu. Derneğimizin kurumsal yapısı gönüllerimizin artması ile daha da güçlendi. İkinci dönemde Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmetler Bölümü öğrencilerinden üç kişi daha derneğimizde

stajyer olarak çalışmaya başladı. Türkiye’de bir ilk olan çölyak savunuculuğunu mutfağımızda gerçekleştirdik. Manisa’dan Elazığ ve Malatya’daki depremden etkilenen çölyaklılara uygulama mutfağında eğitim alanlar sayesinde glutensiz ürün yaparak destek sağlayan kurumsal yapıya sahip olduk.

Uygulama mutfağında yaptığımız eğitimler sayesinde Türkiye’deki diğer çölyak derneklerine örnek olarak onların da glutensiz eğitimler düzenlemesini teşvik etmiş olduk. Uluslararası ve ulusal STK’lar, kamu, üniversite ve özel sektör ile iş birliği yapabilecek kurumsallığa ulaşmış olduk.

DESTEKLE DEĞİŞTİR

Değişim için Bağış projesi kapsamında yürütülen çalışmalar hakkında bilgiye www.degisimicinbagis.org adresinden ulaşabilir, bizi

 [degisimicinbagis](https://www.facebook.com/degisimicinbagis) [sosyalyatirim](https://twitter.com/sosyalyatirim)
hesaplarımızdan da takip edebilirsiniz.